

Srijeda, 28 listopada, 2020

PORTAL ZA NACIONALNE MANJINE HR

NAJAVE

VIJESTI

DOGAĐAJI

RAZGOVORI

ZAGREB

NAJZNAČAJNIJI MANJINCI

SAVJET ZA NM RH ▾

GALERIJA

MEDIJI

MOZAIK

IZVJEŠĆA ▾

Događaji Istaknuto

ZNAČAJNE ŽENE IZ REDOVA NACIONALNIH MANJINA U HRVATSKOJ – MIRJANA GROSS

Tekst: Goranka Jelinčić

Foto: povijest.hr, historiografija.hr

26. listopada 2020. Židovi

MIRJANA GROSS – NAJAVAŽNJA HRVATSKA POVJESNIČARKA

„Jedno od najdragocjenijih priznanja koje sam dobio za svoj najvažniji rani rad, za „Vojnu Hrvatsku“, dobio sam upravo od profesorice Mirjane Gross. Priznanje nisam doživio euforično. Naprotiv. Doživio sam ga kao obvezu“, rekao je prof. dr. sc. Drago Roksandić.

Promijeni veličinu teksta

A A A

Tražilica

Pretraži

Odabir sadržaja po manjinama

1	Albanci	Austrijanci
Bošnjaci	Bugari	Crnogorci
Makedonci	Mađari	
Nijemci	Poljaci	Romi
Rusi	Rusini	Slovaci
Slovenci	Srbi	Talijani
Turci	Ukrajinci	Česi
Židovi		

Video

Mirjana Gross bila je jača od svoje patnje, od tereta sjećanja i pamćenja. Imala je samo šesnaest godina kada je doživjela vijest o „Kristalnoj noći u Njemačkom Reichu“, sa samo devetnaest spoznala je ljudsku solidarnost kada je obitelj Topol vlastiti život stavila na kocku da bi spasili njezin. Ustaške zatvore i nacističke koncentracijske logore upoznala je s dvadeset i jednom godinom. No, ni u tome paklu nije dala da zgaze njezin cvijet mladosti i optimizma. Što te ne slomi, to te očeliči, govorila je Marijana Gross godinama kasnije.

Rođena je 22. svibnja 1922. godine u Zagrebu, u dobrostojećoj obitelji, od oca Mavre, zagrebačkog poduzetnika židovskog podrijetla, i majke Elle rođene Deutsch. Imala je priliku steći dobro obrazovanje. Uz osnovno obrazovanje učila je strane jezike (njemački, francuski i engleski), proučavala njemačku literaturu te primala poduku iz klavira. Mirjana je završila 1. žensku realnu gimnaziju na Gornjem gradu. Studij medicine upisala je 1940., no zbog progona Židova bila ga je prisiljena napustiti. Dio Drugog svjetskog rata provela je u njemačkim nacističkim logorima. Skrivala se s roditeljima u selu Drenje Brdovečko na slovenskoj granici gdje su je 1943. uhitili pripradnici Wehrmacht-a i s majkom je odvedena u ženski logor Ravensbrück gdje je teško oboljela od tuberkuloze. Otac je stradao u logoru Buchenwald. Mirjana se s majkom u svibnju 1945. vratila u Zagreb. Diplomirala je povijest na Filozofskome fakultetu 1951. godine, a doktorirala sedam godina kasnije.

Prvo je bila asistentica Historijskog instituta JAZU, a onda je prešla na Filozofski fakultet u Zagrebu gdje je radila sve do mirovine u koju je otišla 1982. godine. Predavala je hrvatsku povijest 19. stoljeća te metodologiju povjesne znanosti. Dobila je niz nagrada u zemlji i u inozemstvu. Autorica je brojnih knjiga, studija i stručnih članaka. Bila je jedna od najuglednijih hrvatskih intelektualki.

Uz više od 260 znanstvenih radova objavljenih u publikacijama u zemlji i inozemstvu, objavila je nekoliko temeljnih djela iz hrvatske povijesti XIX. st. i metodologije historiografije. Svu svoju karijeru je posvetila proučavanju hrvatske povijesti 19. stoljeća i metodologiji povijesti.

NACIONALNE ...

00:00

01:32

Vijesti

ODGOĐEN LUČINDAN

MAKEDONSKI GLAS BROJ
126

MAKEDONSKI GLAS BROJ
125

OTKAZANA REALIZACIJA
KULTURNE MANIFESTACIJE
„ILINDEN 1903.-2020.“

Posljednje objave

IZLOŽBA KOLEKCIJA
GODINE 2020.
Datum i vrijeme
održavanja:
4. studenog 2020. 19:00

ODGOĐEN LUČINDAN

ZNAČAJNE ŽENE IZ
REDOVA NACIONALNIH
MANJINA U HRVATSKOJ –
MIRJANA GROSS
Autor: Goranka Jelinčić

DIMITRIJE POPOVIĆ – U
MISTERIJ JE URONIO NA
CETINJU, A
METAMORFOZU JE
DOŽIVIO U ZAGREBU

Među najvažnija djela spada Uloga socijalne demokracije u političkom životu Hrvatske, Povijest hrvatskog naroda 1860–1914, Povijest pravaške ideologije, Historijska znanost: razvoj, oblik, smjerovi, Počeci moderne Hrvatske: neoapsolutizam u civilnoj Hrvatskoj i Slavoniji 1850–1860.

Za svoj je rad više puta nagrađivana, a 1988. za knjigu Počeci moderne Hrvatske dobila je prestižnu austrijsku nagradu „Anton Gindely“ i Vjesnikovu nagradu „Vladimir Bakarić“. Odlukom austrijskog predsjednika dobila je 1992. austrijski orden za znanost I. razreda. Za djelo Prema hrvatskome građanskom društvu dobila je nagradu „Josip Juraj Strossmayer“ Zagrebačkog velesajma i HAZU. Sveučilište u Zagrebu dodijelilo joj je počasni naziv „professor emeritus“ za njezinu zaslужnu nastavnu i znanstvenu djelatnost u hrvatskoj historiografiji.

Povodom 75. godišnjice života i 45. obljetnice njezinog rada, Zavod za hrvatsku povijest zagrebačkoga Filozofskog fakulteta posvetio joj je i objavio je reprezentativni zbornik znanstvenih članaka, a čini ga 36 izvornih znanstvenih članaka domaćih i inozemnih povjesničara.

Mirjana Gross zasigurno je ostavila neizbrisiv trag, utrviši svojim radovima put prema novim područjima istraživanja i razvoju metodologije povjesne znanosti. Hrvatsku historiografiju uvela je u suvremene svjetske tokove, odmičući se od tada prevladavajuće tradicionalne političke povijesti na povijest društvenih odnosa i svakodnevice. Bez njezinih djela Počeci moderne hrvatske i Prema hrvatskome građanskom društvu (uz suradnju Agneze Szabo) danas je nemoguć sveobuhvatan pogled na povijest Hrvatske u drugoj polovici 19. st.

Mirjana Gross bavila se i pitanjima ženske povijesti, nastojeći potaknuti istraživanje „nevidljivih“ žena 19. st, pa je tako 1993. godine objavila članak Nevidljive žene u kojemu definira ključne pojmove kao što su feministička znanstvena kritika, feministička historiografija, historija žena i rodni studiji. Njeno najplodnije razdoblje uslijedilo je odlaskom u mirovinu. Napisala je nekoliko sjajnih djela, opsežnih monografija iz hrvatske povijesti druge polovice XIX. stoljeća.

Autor: Slavica Šarović

Najznačajniji manjinci

Najznačajniji predstavnici nacionalnih manjina

DIMITRIJE POPOVIĆ – U MISTERIJ JE URONIO NA CETINJU, A METAMORFOZU JE DOŽIVIO U ZAGREBU
Autor: Slavica Šarović

MAVRO SACHS JE PRVI ŽIDOV KOJI JE SLUŽBENO POSTAO ZAGREPČANIN
Autor: Goranka Jelinčić

ŠANDOR PL. ALEXANDER – BESKONAČNA DOBROČINSTVA U ZALOG
Autor: Goranka Jelinčić

DR. IVO STERN BIO JE SUOSNIVAČ I PRVI DIREKTOR RADIO ZAGREBA
Autor: Slavica Šarović

Medijsko praćenje

Profesorica Mirjana Gross preminula je 23. srpnja 2012. godine.

Posljednju godinu svog života provela je kod obitelji Topol, iste one obitelji koja ju je skrivala za vrijeme ratnih godina.

Objavljeno: 26. listopada 2020. 21:04

← [DIMITRIJE POPOVIĆ – U MISTERIJ JE URONIO NA CETINJU, A METAMORFOZU JE DOŽIVIO U ZAGREBU](#)

[ODGOĐEN LUČINDAN →](#)